

AZƏRBAYCANDA ATƏŞKƏSDƏN QƏLƏBƏYƏ DÖVLƏT QURUCULUĞUNUN VƏ MİLLƏT QURULUŞUNUN MÜQAYİSƏLİ TƏHLİLİ

Vəliyev Orxan Həsən

Sakarya Universiteti

<https://orcid.org/0000-0002-6125-9062>

orkhan.h.veli@gmail.com

Xülasə

Bu məruzənin məqsədi zəfər sonrası Azərbaycanda milli kimlik quruculuğuna töhfə verməkdir. Müstəqilliyin bərpasından sonra milli kimliyin inşası ictimai müzakirələrin əsas məsələsinə çevrilmişdi. Müzakirələr türkçülük və Azərbaycançılıq arasında gedirdi. Türkçülük Sovet müstəmləkəsinə qarşı aparılan milli hərəkatın əsas ideologiyası olaraq müstəqilliyin qapısını açmışdır. Azərbaycançılıq isə dövlət inşasının ideologiyasıdır. Müstəqilliyin birinci mərhələsində dövlət inşası Azərbaycançılıq kontekstində tamamlanmışdır. Tarixi zəfər milli kimliyin inşasının tamamlanması üçün imkan yaratmışdır. Bu baxımdan, məruzədə ilk olaraq dövlət inşası atəş anlayışı kontekstində ələ alınmışdır. İkinci olaraq, zəfər kontekstində milli kimliyin inşasının tamamlanmasına fokuslanılmışdır. Araşdırma hər iki anlayışın rolunun fərqliliyini göstərmişdir. Zəfər nəticəsində ərazi bütövlüyünün bərpası milli kimlik diskursunu dəyişəcəkdir. Çünki milli kimliyin tamamlanmasının qarşısındakı əsas maneə işğal idi. Bu çərçivədə multikulturalizm, türkçülük və Azərbaycançılıq milli kimlik inşasının əsas elementləri olacaqdır.

Açar sözlər: dövlət inşası, millət inşası, atəşkəs, zəfər, Azərbaycançılıq.

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ГОСУДАРСТВЕННОГО И НАЦИОНАЛЬНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА ОТ ПЕРЕКОНЧЕНИЯ ОГНЯ ДО ПОБЕДЫ В

АЗЕРБАЙДЖАНЕ

Валиев Орхан Хасан

Университет Сакарья

<https://orcid.org/0000-0002-6125-9062>

orkhan.h.veli@gmail.com

Резюме

Статья ставит перед собой цель внести свой вклад в процесс национального строительства в постпобедном Азербайджане. После обретения независимости, построение национального самосознания стало главной темой общественных дискуссий. Дебаты велись между понятиями Тюркизм и Азербайджанство. Однако тюркизм был идеологией национального движения против советского колониализма и открыл путь к независимости. Напротив, Азербайджанство [Azərbaycançılıq] было идеологией государственного строительства. Государственное строительство было завершено в первой части независимости посредством Азербайджанство. Историческая победа открыла путь к завершению национального строительства. В этом отношении в исследовании основное внимание уделяется, прежде всего, прекращению огня в контексте государственного строительства. Далее внимание уделяется к процессу завершения национального строительства в контексте победы. Это показывает, как обе концепции играют разные роли. В следствии победы и обеспечения территориальной целостности Азербайджана дискурсы идентичности изменятся. Потому что главным препятствием на пути завершения национального идентичности была оккупация. В этом отношении Мультикультурализм, Тюркизм и Азербайджанство будут основными элементами национального строительства.

Ключевые слова: Государственное строительство, национальное строительство, прекращение огня, победа, Азербайджанство

Building of strong national identity is the main instrument of sovereignty. Secularization of the public sphere or daily life in the early modern period necessitated the imagination of the nation for modern sovereignty. In this respect, the study of state and nation-building in the context of

ceasefire and victory of the Karabakh conflict will contribute to the respective research. In this paper, state-building, and nation-building are handled with the comparative method. The key terms are ceasefire and victory. There are variety of study related to state and nation-building in Azerbaijan (Valiyev, 2020) (Vəliyev, 2021) (Valiyev, 2022a) (Ergun A. , 2010) (Ergun & Çitak, 2020) (Ergun, 2022) (Cornell, 2011) (Ergun & Valiyev, 2020). In this paper, the author focuses on explaining the completion of state and nation-building in the framework of ceasefire and victory.

Ceasefire: Social Contract, Constitution, and Statehood

The building of state and national identity is based on human, and it's considered and justified as modern. There is enough literature that supports this view in the context of nationalism (Anderson, 2015) (Gellner, 2018) (Hobsbawm, 2014) (Valiyev, 2020, ss. 28-34). In this respect, the modern state and nation-building of Azerbaijan started in the middle of the nineteenth century. In other words, the modernization of daily life in Muslim society was under the control of the Tsarist colonial system. In this sense, Akhundzadeh could be considered the starting point of modernization that contributed to the nationalization of political discourse in the late nineteenth century (Valiyev & Bezci, 2021). At the end of that modernization of the national movement, the first republic of Azerbaijan (Azerbaijan Democratic Republic (ADR)) was declared. But due to the absence of the constitution, the ADR was an incomplete nation-state (Valiyev, 2020) (Vəliyev, 2021) (Valiyev, 2022a). However, the option of the constitution as an independent state in 1995 started a new phase of state-building. As it's known, to be considered a fully-fledged nation the constitution plays a decisive role. The nation is such a notion that could exist only under the joint law (Sieyès, 2005: 13). After getting independence from the USSR in 1991, the construction of national identity emerged as a critical issue that the government(s) should deal with. However, the First Karabakh War and occupation of the 20 percent of the Azerbaijani territories removed the identity issue from the agenda. The government signed a social contract with the society and accept the first democratic/independent constitution that led to the building of a state in the framework of Azerbaijanism. Due to the conflict completion of nation-building was not finished but would be completed after the victory in the Second Karabakh War (Valiyev, 2022b).

Victory: Completion of Nation-Building

Defeated invaders helped Ataturk to build the modern Turkish nation. The nation could be considered the legal basis of sovereignty (Duguit, 2013: 387-95). In this sense, victory was the missing point for Azerbaijan on the way to building a modern nation or to be a fully-fledged sovereign state. To be able to people glorify feelings of the past politics needs history and history emerged thanks to the victory. The invasion was considered an obstacle to the implementation of sovereignty that was built into the constitution. In that respect, the building of the nation was incomplete. Thus, the building of history that is decisive for nation-building needed victory as shown in other nation-building experiences. The historical question that emerged in the late nineteenth century and became an unsolved problem will be answered. And Azerbaijani society will be able to answer the identity question through political institutions. The answer will encompass multiculturalism, Turkism, and Azerbaijanism and will build a strong background/contract for being Azerbaijani. Additionally, historical victory will make strong sovereignty that was weakened due to the occupation, and break the dependency. It could be said that Azerbaijan is already considered a fully-fledged sovereign nation-state.

State and nation-building is a political construction. In its early independence, Azerbaijan could build statehood through the constitution. However, due to the occupation, nation-building or completion of sovereignty was removed from the agenda of politics. With the historical victory

in Karabakh new path opened for the completion of nation-building. The victory will make Azerbaijan a fully-fledged nation-state and future research should focus on this issue to contribute to the study of nation-building.

References:

- Anderson, B. (2015). *Hayali Cemaatler*. (İ. Savaşır, Trans.) İstanbul: Metis Yayınları.
- Cornell, S. E. (2011). *Azerbaycan Since Independence*. London: M.E.Sharpe.
- Duguit, Léon. "Egemenlik ve Özgürlük." Akal, Cemal Bali. *Devlet Kuramı*. Ankara: Dost Kitabevi, 2013. 379-403.
- OBJ
- Ergun, A. (2010). Post-Soviet Political Transformation in Azerbaijan: Political Elite, Civil Society and the Trials of Democratization. *Uluslararası İlişkiler*, 7(26), 67-85.
- Ergun, A. (2022). Citizenship, National Identity, and Nation-Building in Azerbaijan: Between the Legacy of the Past and the Spirit of Independence. *Nationality Papers*, 50(4), 813-830.
- Ergun, A., & Çitak, Z. (2020). Secularism and National Identity in Post-Soviet Azerbaijan. *Journal of Church and State*, 62(3), 464-485.
- Ergun, A., & Valiyev, A. (2020). An Account on Karabakh War: Why Now and Then What? *Panorama*.
- Gellner, E. (2018). *Uluslar ve Ulusçuluk*. (B. Ersanlı, & G. Özdoğan, Trans.) İstanbul: Hil Yayın.
- Hobsbawm, E. J. (2014). *Milletler ve Milliyetçilik*. (O. Akınhay, Trans.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Sieyès, E.-J. (2005). "*Üçüncü Sınıf*" Nedir? (İ. Birkan, Trans.) Ankara: İmge Kitabevi.
- Valiyev, O. (2020). *Azerbaycan'da Milliyetçilik*. İstanbul: Türkiye Notları Yayınevi.
- Valiyev, O. (2022a). Sekülerleşme ve Milliyetçilik Teorileri Işığında I. ve II. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Karşılaştırmalı Tahlili. In M. Y. Alptekin, & Z. Çevik, *Türk Dünyasında Ulus İnşası* (pp. 55-71). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Vəliyev, O. (2022b, February). *www.milliyet.info*. "Nə üçün Azərbaycan millətçiliyi?". Retrieved from <https://milliyet.info: https://milliyet.info/mill%c9%99tcilik/n%c9%99-ucun-az%c9%99rbaycan-mill%c9%99tciliyi/> [accessed Sep 17 2022].
- Valiyev, O., & Bezci, B. (2021). Ahundzade'de Millet Fikrinin Oluşumunun Miroslav Hroch'un yaklaşımı Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Bilig*, 98, 49-74.
- Vəliyev, O. (2021). Azərbycanda millətləşmə prosesinin (1850-1920) modelləşdirmə cəhdi. In Ə. Nəcəf, *Azərbaycan - Milli Kimliyinin Tarixi Məsələləri* (pp. 236-251). Bakı: YEK Production.
- Ergun, A., & Valiyev, A. (PDF) *An Account of Karabakh War: Why Now and Then What?* Available from: https://www.researchgate.net/publication/345672363_An_Account_on_Karabakh_War_Why_Now_and_Then_What?channel=doi&linkId=5faa75d292851cc286a4fe4b&showFulltext=true [accessed Sep 17 2022].